

Idrija in Ljubljana v novih URBACT projektih

V začetku decembra je bilo potrjenih novih 23 projektov v okviru programa URBACT. V njih sodelujeta tudi Občina Idrija in Mestna občina Ljubljana. Ljubljana bo vodila omrežje na temo Čebelje poti, V Idriji pa bodo dobro prakso prenašali iz nemškega mesta Altena.

Prenos dobrih praks

V začetku decembra je bilo v okviru programa URBACT za nadaljevanje dela v drugi fazi [potrjenih 23 projektov](#). Tokrat gre za prenosna omrežja. V posamezno omrežje, sestavljeno iz vsaj 6 evropskih mest, je tako vključeno vsaj eno mesto, ki je od programa URBACT prejelo nagrado za dobro prakso. Cilj omrežja je to dobro prakso v naslednjih 24 mesecih prenesti v druga partnerska mesta. S strokovno podporo in izmenjavo znanja med mesti pa bodo tudi mesta, ki so nosilci dobrih praks, te poskušala še izpopolniti.

Prenosna omrežja so novost v programu URBACT. »Prenos dobrih praks v okviru URBACT prenosnih omrežij predstavlja izziv tako za mesta kot tudi za program sam. V sekretariatu si prizadevamo pridobiti razumevanje o procesih in pogojih, ki so potrebni za prilagoditev konkretnih dobrih praks v različnih mestnih upravah oziroma kontekstih. Največ dela bo opravljenega znotraj URBACT lokalnih skupin, kjer bodo imela mesta možnost povabiti ključne deležnike in poskusiti različne participativne in celostne pristope pri procesu prilagajanja in vzpostavitvi dotične dobre prakse. URBACT v tem kontekstu lahko razumemo tudi kot inkubator za inovacije v upravljanju mest pri poskusu vzpostavitve edinstvenega modela dobre prakse za približevanje k trajnostnemu urbanemu razvoju,« tako Kristijan Radojčić, sodelavec URBACT sekretariata.

V 23 omrežjih je zastopanih 25 držav in 161 posameznih partnerjev, večinoma gre za mesta in občine.

Ljubljana kot zgled čebelar prijaznega mesta

Eno od 23 evropskih mest, ki so okrog svoje dobre prakse oblikovala omrežja, je tudi Ljubljana. Mestna občina Ljubljana je lani s strani programa URBACT prejela priznanji za kar dve dobri praksi, za [Čebeljo pot](#) in [vključevanje občanov](#) s pomočjo spletnega portala Pobude meščanov in dnevi odprtih vrat.

Na občini so se odločili, da bodo v skladu z vse vidnejšo podobo zelenega mesta, nadgradili svoja prizadevanja na področju čebelarstva in čebelarstvu prijaznejšega mesta. Čebele so najboljši indikator zdravega okolja. Zato je namen omrežja BeePathNet nadgraditi in prenesti rešitve in rezultate iz Ljubljane na pet drugih evropskih mest. Omrežje bo obravnavalo izzive mestnega okolja, biotske raznovrstnosti in prehranske samooskrbe v povezavi z urbanim čebelarstvom.

K sodelovanju v omrežju, ki so ga poimenovali BeePathNet, so uspeli pritegniti poljski Bydgoszcz, italijansko Ceseno, portugalski Amarante, 12. četrt Budimpešte in grško Neo Propontido. Nekatera mesta so na področju čebel in čebelarstva že precej aktivna, druga imajo malo manj izkušenj.

»Pri oblikovanju partnerstva smo poskušali pokriti različna geografska območja, ki narekujejo tudi specifične načine čebelarjenja in odnosa do čebel, ki je pogosto tudi kulturološko pogojen. Amarante, Nea Propontida in Cesena imajo močno razvejano mrežo čebelarjev in veliko proizvodnjo medu, medtem ko v Budimpešti in Bydgoszczu število teh ni tako veliko.

Povsod pa na področju urbanega čebelarjenja še niso naredili opaznih korakov in ravno ta projekt jim bo omogočil, da načrtajo nove cilje tudi v tej smeri,« pravi Maruška Markovčič, vodja projekta BeePathNet.

Pričakujejo, da se bodo od partnerjev tudi česa naučili: »Nekatera mesta imajo že dolgoletne izkušnje na različnih področjih. Od Amaranteja se bomo učili oblikovanja novih produktov, Bydgoszcz in Budimpešta nas bosta usmerjala pri delu na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti, Nea Propontida in Cesena pa pri pomenu čebel za ohranjanje zdravega okolja.«

»S projektom in povezovanjem v mrežo mest z urbanim čebelarstvom bomo nagradili tudi svoje vsebine in delovali predvsem na povečanju števila vključenih deležnikov, večanju prepoznavnosti in pomena urbanega čebelarstva za ohranjanje okolja in biotske raznovrstnosti na Čebelji poti v Ljubljani«, tako Maruška Markovčič.

V Ljubljani si poleg izmenjave izkušenj in iskanja skupnih rešitev od projekta obetajo tudi vzpostavitev trdne mreže mest z urbanim čebelarjenjem, kar bi omogočalo oblikovanje skupnih razvojnih vizij in medsebojno pomoč na tem področju tudi v bodoče.

Idrija bo dobro prakso prenašala iz nemške Altene

Občina Idrija je spomladi zaključila sodelovanje v svojem prvem URBACT projektu. [CityCentreDoctor](#), ki ga je vodilo italijansko mesto San Dona di Piave velja za izjemno uspešno omrežje. Partnerska mesta so se ukvarjala z oživljanjem mestnih središč, pri tem pa so testirali tudi manjše intervencije v prostoru. V Idriji so med drugim vzpostavili otroško igrišče na sicer praznem osrednjem mestnem trgu. Igrišče je bilo sprejeto s takšnim navdušenjem, da z aktivnostmi nadaljujejo in si prizadevajo podobne ukrepe izvesti tudi v podeželskih središčih.

V novem URBACT omrežju Re-growCity, ki ga vodi nemška Altena, poleg Idrije sodelujejo še Igoumenitsa iz Grčije, Isernia iz Italije, Manresa iz Španije, Melgaço s Portugalske, Aluksne iz Latvije in Nyírbátor z Madžarske.

Večinoma gre za manjša evropska mesta, ki se bodo osredotočila na razvijanje intervencij, ki temeljijo na lokalnih zmožnostih. Cilj pa je zaustaviti in izboljšati dolgotrajno nazadovanje teh mest na družbenem, gospodarskem in okoljskem področju.

Altena ima dobro prakso, s katero pomaga pri razvijanju trajnostnih pobud z minimalno zunanjo pomočjo. Omrežje bo v kontekstu dolgotrajnega nazadovanja podpiralo partnerje pri revitalizaciji javnih storitev in gospodarstva, obnavljanju družbene strukture mesta ter razvijanju civilne družbe.

»Demografsko nazadovanje bo tako kot na marsikatero slovensko občino tudi na Idrijo imelo močan vpliv. Namesto zanikanja se želimo v Občini Idrija s tem izzivom soočiti ter svoje aktivnosti primerno načrtovati, še preden se zgodijo. Nemška Altena je dober vir informacij in preverjenih praks, s katerimi lahko tudi mi nagovorimo prihajajoče izzive. Osredotočili se bomo predvsem na grajenje skupnosti, medsosedske pomoč, sodelovanje društev ter krepitev podpore, ki jo prebivalcem lahko nudi nevladni sektor,« pravi projektni svetovalec Matevž Straus.

Nova priložnost za sodelovanje spomladi

Prenosna omrežja tako s prvim srečanjem sredi januarja 2019 v Parizu začinjajo drugo fazo sodelovanja. Medtem ko so v prvem polletnem obdobju predvsem pripravljali načrte za delo

in dopolnjevali partnerstva, jih v naslednjih dveh letih čakajo dejavnosti, vezane na prenos znanja in izkušenj znotraj omrežja ter v zadnjem obdobju tudi širjenje teh izkušenj izven programa URBACT.

Spomladi 2019 pa program URBACT v sodelovanju z Nacionalnimi URBACT točkami zanje pripravlja tudi nacionalna usposabljanja, imenovana URBACT Campus.

Novo priložnost za sodelovanje v programu URBACT bodo imela slovenska mesta in občine že spomladi. V začetku januarja bo namreč objavljen nov razpis za akcijska omrežja. Več informacij o razpisu bo mogoče dobiti na URBACT info dnevu, ki ga Nacionalna URBACT točka pripravlja 24. januarja 2019. Več informacij na <http://urbact.eu/urbact-slovenija>.

Več o potrjenih omrežjih [tukaj](#).

Več informacij: Petra Očkerl, petra.ockerl@ipop.si, 041880165